

AI Practitioner in nieuwe handen

Interview met de nieuwe hoofdredacteur Wick van der Vaart

2 september 2015, WG-plein, Amsterdam. Wick verontschuldigt zich voor zijn plaktattoos. Hij is net terug van de triatlon van Vichy en die was 'best pittig' want het was 36 graden. Wij, Cees en Marcel, hebben Wick ontmoet in Johannesburg en gezien onze gemeenschappelijke belangstelling en 'line of business' is het eigenaardig dat onze paden elkaar niet eerder kruisten. Wij zijn te gast in het voormalig Wilhelmina Gasthuis waar Wick zijn Instituut voor Interventiekunde heeft gehuisvest. We stellen een interview format voor om elkaar beter te leren kennen.

Hoe kwam AI op je pad?

Ik koos op mijn 31ste om sociale psychologie te studeren aan de VU. Daar werd ik geraakt door de interventiekunde van Jannie de Weerd. Dit bleek een degelijke leerschool rondom het gedachtegoed van onder meer Kurt Lewin, Karl Weick en Edgar Schein. De Weerd hield niet van bijvoeglijke naamwoorden voor het woord 'onderzoek', dus ook niet van 'waarderend onderzoek'. Het gaat immers om het onderzoek en het waarden leidt enkel af, erger het beïnvloedt het objectieve karakter van onderzoek." Wick bleef verbonden aan de opleiding nadat De Weerd pensioengerechtigd werd, maar merkte ook de voorkeur van de VU voor het zuivere wetenschappelijk onderzoek. Het toepassen ervan bleek minder relevant. Vandaar dat Wick zijn Instituut van Interventiekunde startte, inmiddels 10 jaar geleden.

Toen Wick anno 2008 een OD-training in de Verenigde Staten vond om zelf aan deel te nemen, bij het NTL, rolde hij toevallig in een AI bijeenkomst, die geleid werd door Jane Magruder Watkins, de 'moeder' van AI. Hij herkende AI als 'Organisational Development met een andere bril'. Een OD-insteek leverde vaak een analyse op van functionele silo's en afstand tussen leiding en werknemers. "Problemen genoeg, als je niet oppaste werd je er chagrijnig van." AI start met een vraag waardoor je juist energie krijgt. "Ik vond de mensen die ik er ontmoette bovendien heel leuk: ze waren allemaal bezig de wereld te verbeteren. En dat is niet wat veel trainers bij de grote bureau's kenmerkten."

De waarderende insteek hanteerde Wick steeds meer in zijn eigen projecten. Men vroeg een interventie en waar passend introduceerde hij AI. Hij raakte sneller in gesprek, de kwaliteit van de relatie nam toe en zijn brede arsenaal aan interventie kennis komt vanzelf aan bod wanneer de verwondering en de gemeenschappelijke ambitie zich laten vertalen in concrete acties gericht op het gezamenlijk realiseren ervan. Voor je het weet heet je een AI-expert.

Hoe AI is Wick van der Vaart?

Met andere woorden, kun je AI doen als je je niet volledig AI bent? Althans niet de hele tijd? Wick vertelt een anekdote van Jane Watkins. "Zij reageert op een lastige situatie met "Ain't that interesting? terwijl ik dan soms denk: What the fuck? Kortom, dat valt niet altijd mee." Na wat reflecties concludeert Wick dat het gaat om een doorleefd gevoel van waardering en dat voelt heel wat beter dan persoonlijk chagrijn. "Als ik hier mensen ontmoet wil ik dat zij zich welkom voelen. Dat zij zich gehoord voelen. Dat is een bewuste keuze - geen automatische reflex - met consequenties voor mijn gedrag. Het is altijd gebrek aan inzicht, nooit gebrek aan ervaring, dat maakt dat

mensen domme dingen doen. Daar kun je met elkaar wat aan doen. Een dialoog beginnen, bijvoorbeeld."

Barbara, medewerker van het Instituut, waardeert de ruimte die Wick haar geeft. Zij ervaart Wick als een waarderend leider, die haar coacht wanneer zijn dat nodig heeft.

Wat heeft Wick aan AI toegevoegd?

De AI-Practitioner (AIP) kwam op zijn pad. Anne Radford, jarenlang editor van het blad, zocht een plek waar zij haar erfenis kon achterlaten en vroeg Wick om het blad over te nemen binnen zijn instituut. Wick kende de AIP als een magazine met een community van 530 auteurs, maar ook slechts 200 abonnementen. Het wordt hoog gewaardeerd, het blad is nog nooit betrappt op een enkele taalfout, maar er kan wel iets aan worden toegevoegd. Over uitdagingen gesproken. De triatlon van Vichy is er niets bij. "Een los blad heeft weinig toekomst", meent Wick. "Het gaat om het ontwikkelen van een community die onder meer reageert op de artikelen, die samen de dialoog zoekt en die kennis toegankelijk maakt in meerdere talen."

Het interview was voorbij: gedrieën droomden we van mooie vergezichten en concrete afspraken om samen stappen te zetten hoe we - met elkaar - AI verder de wereld in kunnen helpen. Wellicht komt het daar nog van!

Door Marcel van Marrewijk

